

An aerial photograph of a school complex, Åsvang skole, featuring several interconnected buildings with orange and white facades. The school is surrounded by green lawns, trees, and a paved area where many people are gathered. In the background, a residential neighborhood with houses and a distant city skyline under a blue sky with scattered clouds are visible.

Grunnskolekonferanse
Onsdag 29. oktober 2025

Lek på mellomtrinnet

“Bedre skolestart” -
God skole for alle!

Åsvang skole

Å høyre til:

Vondt er av alle andre
bli trakka på og
trengd.

Men vondere å veta
at du er utestengd.

Det er så mangt i livet
du ventar deg og vil.
Men meir enn det å
vera, er det å høyra
til.

Fra Dikt i utval, 2014
av Jan Magnus Bruheim

" Leiken er viktig for alle barn i Norge.
Vi trenger det".
Sitat elev 7. trinn Åsvang skole.

**ÅSVANG SKOLE:
"VÅRT
PEDAGOGISKE GRUNNSYN"**

**GOD BESKYTTELSE FOR
BARN UT FRA HVA DEN
VOKSNE GJØR**

I

NOE RISIKO

"litt på vei
ikke helt i mål"

RISIKOFULL

"ustødig"

HØYRISIKO

"bikker lett"

15 OVERORDNEDE FOKUSOMRÅDER

1. Felles verdisyn gjennom læringspyramiden og de fire M-er	2. Fokus på utøvelse av voksenrollen	3. Overgang barnehage/SFO	4. Barnesamtale som metode	5. Lekens plass
6. Samarbeid mellom yrkesgruppene	7. Hele barnet hele dagen. Skape sammenheng i barns hverdag	8. Literacy	9. Matematikk	10. Tema- og prosjektarbeid. Didaktiske avklaringer - sammenheng, planlegging og organisering
11. Uteskole	12. Delingskultur. Systematisering av erfæringsutveksling	13. Barn og rom. Det fysiske læringsmiljø - rommets utforming som stimulerende faktor for læring og inkludering og lek	14. Betydning av uformelle arenaer	15. Hjemmeaktivitet

Hva sier barna som ikke har hatt et godt skoleliv:

“Hadde jeg bare hatt en voksen som jeg kunne stole på”

“Hadde jeg bare hatt en venn”

Hva sier barn er de viktigste ferdigheter hos voksne:

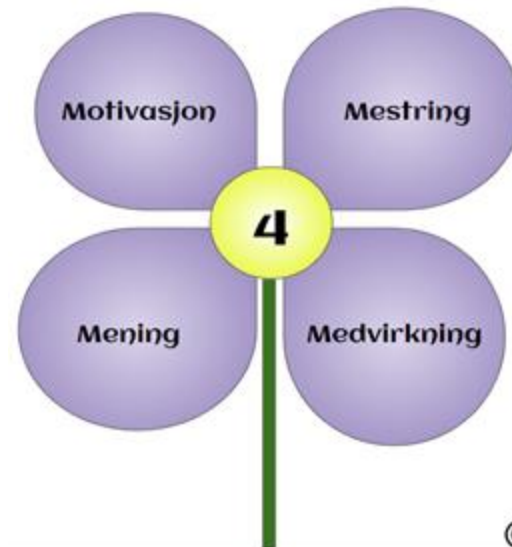
- “De har **interesse** for meg”
- “De **vet** hva de snakker om”
- “De er **rolig** og **stabil**”
- “De **leker** med oss”

Barn kan ikke tvinges til å lære

Barn må få lyst til å lære

jfr. siste 27 års satsing på å øke antall undervisningstimer til norske skolebarn, de har tilsammen fått 2 skoleår mer med undervisning, men det kan synes som de ikke skårer bedre på nasjonale prøver.

Overordnede prinsipper for hva den voksne gjør under lek på Åsvang skole:

- hjelpe barn inn i leiken, de som ønsker å være med, unngå å presse/overbevise inn i lek. Noen ønsker å avvente og observere - trenger litt mer tid
- avklare barnets ønske, kanskje det bare trenger voksenkontakt
- de voksne kan starte en lek
- bruke styrkene og ulikhetene blant oss voksne
- være sikker på at barnet vet at du er tilgjengelig (invadering kontra tilgjengelighet)
- følge barnets initiativ
- la barna styre leken, vi følger dem
- avklare dimensjonene nærhet/avstand
- følge barnets invitasjon og trekk deg tilbake på riktig tidspunkt
- bruke frilekens muligheter ute og i skog og mark
- stimulere til egeninitiert lek
- være observant, fysisk og psykisk tilstede

Hva lærerne på mellomtrinnet på Åsvang skole forteller hva de gjør når de arbeider med lek

Benytter spørreundersøkelser - dette for å få med de som synes det er vanskelig. Resultatet av det ble strikkekrok.

Finne en lek som gir mening dag etter dag

Ta ønsker og forslag fra barnet på alvor

Legge til rette for å oppfylle det de ønsker

Bruker skjerm for å informere om aktiviteter

Kan ta med noen barn for å starte et spill, da kommer det flere til etterhvert, så kan man trekke seg tilbake etterhvert som det kommer flere

Den voksnes initiativ og kvaliteten på det er avgjørende

Arbeider med å hjelpe barna inn i leiken - dvs hvordan hjelpe barna til å skape motivasjon hos andre barn til å være sammen med seg selv, presentere hva de selv ønsker, bli enig om hva man skal leke

Ta hensyn til at flere og flere vil være ute og at de ønsker å være alene

Benytte klatrevegg, musikkrom, og uterommet for de som "traver" mye, er motorisk

Erfarer at mange liker å bare prate/henge sammen

Bruker tid i samhandling med barnet for å kunne forstå det

Effekter så langt:

- Mindre behov for spesialundervisning
- Mindre atferdsvansker
- Ingen er på "utsiden"
- Barna gleder seg til å komme på skolen
- Betydelig mindre stress hos barn og voksne
- Mindre skolevegring
- Mindre konflikter mellom barn
- Barn blir mer sosialt kompetente
- De skårer godt på nasjonale prøver

En liten sammenfatning av barneutsagnene fra barna på Åsvang skole- barnas begrunnelse for at lek er viktig

Vi trenger å rydde plass i hodet

Vi kan få nye venner å bli kjent med hverandre

Lek er veldig viktig. Ta eksempel med løveunger. Når de er barn lekesloss de med hverandre hele tiden. Det er lek, men de lærer å sloss. Det er det samme med mennesker, vi lærer med å leke.

Hvis du ikke gir meg lek, så sovner jeg i timen

Vi må være barn så lenge vi kan

Være med venner og skape vennskap

Når man leker så lærer man nye ting hele tiden

En verden uten lek og humor er ikke bra

Man må kunne og leke for å få venner

Leiken er viktig for alle barn i Norge. Vi trenger det.

Det er mulighetene vi skal
jakte på
Mulighetene i miljøet
Mulighetene i den enkelte
Det gjelder mennesker med
særlige behov
Det gjelder ansatte, det
gjelder familier
Det gjelder oss alle
Ved å fokusere på svakheter
omskaper vi hverandre til
dverger
Ved å fokusere på
muligheter omskaper vi
hverandre til giganter
Å gi seg i kast med egne
svakheter krever mot og
selvtillit
Når vi har sett mulighetene
og har utviklet disse videre
kan vi ta fatt på
svakheterne
Slik kan det skapes en kultur
preget av optimisme og
pågangsmot

Eilif Olsen